

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

August 2019

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

**indsatsen for 95 %-
målsætningen på
ungdomsuddannelserne**

Opfølgning i sagen om indsatsen for 95 %-målsætningen på ungdomsuddannelserne (beretning nr. 10/2011)

21. juni 2019

RN 1406/19

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om indsatsen for 95 %-målsætningen på ungdomsuddannelserne, som blev indledt med en beretning i 2012. Vi har tidligere behandlet sagen i notater til Statsrevisorerne af 12. juni 2012 og 17. maj 2016.

Konklusion

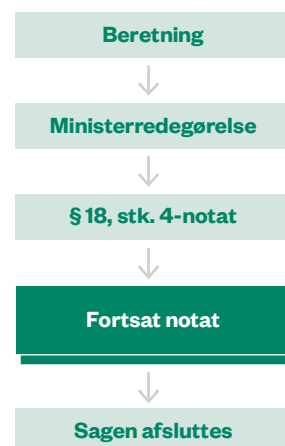
Rigsrevisionen konstaterer, at Undervisningsministeriet har anvendt erhvervsuddannelsesreformens mål og indikatorer i sine statusredegørelser til Folketinget. Ministeriet har desuden udbygget datavarehuset med indikatorer til reformopfølgning og omlagt data på erhvervsuddannelsesområdet fra databanken til datavarehuset.

Rigsrevisionen finder arbejdet tilfredsstillende og vurderer, at sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen baserer konklusionen på følgende:

- Undervisningsministeriet har i statusredegørelsen fra januar 2019, der dækker skoleårene 2016/2017 og 2017/2018, fulgt op på de mål og indikatorer, der blev fastsat i erhvervsuddannelsesreformen fra 2014. Rigsrevisionen konstaterer, at statusredegørelsen indeholder en model, som ministeriet kan anvende til årligt at følge op på de fastsatte mål og indikatorer.
- Undervisningsministeriet har udbygget datavarehusets data med alle indikatorerne til erhvervsreformopfølgning. Derudover er den øvrige statistik på erhvervsuddannelsesområdet blevet omlagt fra databanken til datavarehuset som planlagt.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

95 %-målsætningen

I velfærdsaftalen fra juni 2006 aftalte en række partier i Folketinget, at mindst 95 % af alle unge i 2015 (heraf mindst 85 % i 2010) skulle gennemføre en ungdomsuddannelse. Dette kaldes også 95 %-målsætningen.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i marts 2012 en beretning om indsatsen for 95 %-målsætningen på ungdomsuddannelserne. Beretningen handlede om Ministeriet for Børn og Undervisnings (nu Undervisningsministeriet) styring af indsatsen for 95 %-målsætningen.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, bemærkede de, at indsatsen for at nå den overordnede 95 %-målsætning bar præg af gode hensigter og initiativer. Selv om det er lykkedes at nå det opstillede mål om, at mindst 85 % af årgangen i 2010 skulle have en ungdomsuddannelse, så måtte Statsrevisorerne konstatere, at ministeriet ikke havde tilstrækkelig viden om, hvorvidt initiativerne virkede efter hensigten.

4. Statsrevisorerne fandt det ikke tilfredsstillende, at ministeriet havde tilrettelagt en mål- og resultatstyring, der var så overordnet, at der ikke var konkrete og kortsigtede delmål for indsatserne for at få flere unge til at gennemføre en ungdomsuddannelse, og at ministeriet ikke vidste, hvordan de opnåede delresultater bidrog til den overordnede målsætning.

5. Ministeren for børn og undervisning oplyste i sin redegørelse til beretningen, at ministeriet i højere grad kunne have arbejdet med opstilling af delmål, men det skulle være under forudsætning af, at der ville være tilstrækkelig frihed for skolerne til at prioritere indsatsen ud fra lokale vilkår. Ministeren oplyste videre, at en tættere styring af initiativerne kunne have skabt et bedre grundlag for kommende politiske beslutninger på baggrund af de enkelte initiativers effekt. Ministeren henviste også til, at det var et pejlemærke i regeringens arbejde i ministerudvalget for ungdomsuddannelser, at der skulle udarbejdes delmål i forhold til 95 %-målsætningen, og at der på sigt skulle udarbejdes en model for mål- og resultatstyring, som skulle sikre en systematisk og løbende opfølgning på delmålene for at understøtte en omkostningseffektiv anvendelse af resurserne.

6. På baggrund af beretningen, Statsrevisorernes bemærkninger og ministerredegørelsen fulgte vi i notat til Statsrevisorerne af 17. maj 2016 op på Undervisningsministeriets arbejde med at forbedre mål- og resultatstyringen af indsatsen for 95 %-målsætningen på ungdomsuddannelserne og ministeriets arbejde med at udvikle og anvende data for de unges faktiske uddannelsessituation. Statsrevisorerne anmodede efterfølgende Rigsrevisionen om fortsat at følge sagen og udbad sig et notat, der følger op på Undervisningsministeriets første statusredegørelse om 95 %-målsætningen fra efteråret 2016. Notatet skulle endvidere følge op på udbygningen af datavarehuset med indikatorer til reformopfølgning, og om statistikken på erhvervsuddannelsesområdet (EUD-området) er blevet omlagt fra databanken til datavarehuset som planlagt:

Opfølgningspunkt	Status
1. Undervisningsministeriets arbejde med at forbedre mål- og resultatstyringen af indsatsen for 95 %-målsætningen på ungdomsuddannelserne.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 17. maj 2016.
2. Undervisningsministeriets arbejde med at udvikle og anvende data for de unges faktiske uddannelsessituation.	Afsluttet i forbindelse med notat til Statsrevisorerne af 17. maj 2016.
3. Undervisningsministeriets anvendelse af mål og indikatorer i den første statusredegørelse til Folketinget om 95 %-målsætningen.	Behandles i dette notat.
4. Undervisningsministeriets arbejde med at udbygge datavarehuset med indikatorer til reformopfølgning og omlægge statistikken på EUD-området fra databanken til datavarehuset som planlagt.	Behandles i dette notat.

Et opfølgningspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

7. Vi redegør i dette notat for resultaterne af opfølgningen på de punkter, der ikke tidligere er afsluttet.

Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Undervisningsministeriets initiativer

8. Vi gennemgår i det følgende Undervisningsministeriets initiativer i forhold til de udestående opfølgningspunkter.

9. Rigsrevisionen har siden afgivelsen af notat til Statsrevisorerne af 17. maj 2016 afventet Undervisningsministeriets arbejde med at udbygge datavarehuset med indikatorer til opfølgningen på erhvervsuddannelsesreformen (EUD-reformen) og omlægning af statistik på erhvervsuddannelsesområdet (EUD-området) fra databanken til datavarehuset. Som følge af ministeriets udskydelse af overflytningen af data har vi efterfølgende afventet ministeriets anden statusredegørelse for implementeringen af erhvervsskolereformen (skoleårene 2016/2017 og 2017/2018) for at få så opdaterede oplysninger som muligt. Ministeriet fremsendte således den 20. februar 2019 den seneste statusredegørelse (dateret januar 2019), der følger op på implementeringen af EUD-reformen for skoleårene 2016/2017 og 2017/2018. Rigsrevisionens gennemgang er baseret på denne statusredegørelse og på indhentede oplysninger og dokumentation for ministeriets arbejde med opfølgningspunkterne.

Rigsrevisionen skal gøre opmærksom på, at der med statusredegørelsen ikke er tale om en statusredegørelse om 95 %-målsætningen som sådan, men alene en opfølgning på implementeringen af EUD-reformen "Aftale om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser" fra februar 2014. Reformen understøttede 95 %-målsætningen, idet reformens mål har fokus på, at flere elever skal starte på og gennemføre en erhvervsuddannelse. Rigsrevisionen skal desuden gøre opmærksom på, at målsætningen om, at 95 % af en årgang skal have en ungdomsuddannelse, inden de unge bliver 40 år, siden efteråret 2017 er blevet erstattet af en målsætning om, at mindst 90 % af en årgang skal have gennemført en ungdomsuddannelse, inden de unge fylder 25 år.

Anvendelse af mål og indikatorer i statusredegørelsen fra januar 2019

10. I EUD-reformen "Aftale om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser" har af-talepartierne opstillet 4 nationale mål for erhvervsuddannelserne:

- 1) Flere elever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse.
- 2) Flere skal fuldføre en erhvervsuddannelse.
- 3) Erhvervsuddannelserne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige, de kan.
- 4) Tilliden til og trivslen på erhvervsskolerne skal styrkes.

Til de 4 mål er der knyttet 5 resultatmål, som Undervisningsministeriet anvender til at følge op på de 4 mål. Målene skal ifølge ministeriet sætte en tydelig ramme og retning for arbejdet på uddannelsesinstitutionerne og sikre et veldefineret opfølgingsgrundlag.

11. Resultatmålet for *mål 1* er, at mindst 25 % skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på 30 % i 2025. Af statusredegørelsen fremgår det, at der umiddelbart efter implementeringen af EUD-reformen skete et lille fald fra 18,5 % til 18,4 % i søgningen til en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse fra 2015 til 2016. I 2018 er søgningen til en erhvervsuddannelse steget til 19,4 %. Søgningen er dermed steget, men Undervisningsministeriet er således fortsat et godt stykke fra målsætningen om 25 % i 2020.

12. For *mål 2* om, at flere skal fuldføre en erhvervsuddannelse, er det resultatmålet, at fuldførelsen af erhvervsuddannelserne skal stige fra 55 % i 2012 til mindst 60 % i 2020 og mindst 67 % i 2025. Af statusredegørelsen fremgår det, at det fortsat er en stor udfordring, at for få elever gennemfører erhvervsuddannelserne. Undervisningsministeriet anvender en modelberegning for at fremskrive den forventede fuldførelsesandel af elever, der starter det pågældende år. Ministeriet forventer ifølge statusredegørelsen, at 53 % af de elever, der startede på en erhvervsuddannelse i 2017, forventes at fuldføre uddannelsen. Det er et fald på 2 procentpoint i forhold til baselineåret i 2012. Ministeriet konstaterer dog samtidig, at der ses en positiv udvikling i andelen af elever, der starter på grundforløbet og kommer i gang med hovedforløbet efter EUD-reformen.

13. *Mål 3* omfatter 2 resultatmål. Det første resultatmål er, at andelen af de dygtigste elever skal øges år for år. Dette resultatmål følges via 4 indikatorer: 1) andelen af elever med fag på højere niveau end det obligatoriske, 2) andelen af elever med mindst ét fag på ekspertniveau, 3) andelen af eux-elever og 4) andelen af elever med talentspor. For disse indikatorer kan Undervisningsministeriet konstatere en positiv udvikling. Ca. 9 % af de elever, der færdiggjorde grundforløbet i 2017, havde mindst ét fag på højere niveau end det obligatoriske fastsatte (indikator 1). Det er en stigning på 3 procentpoint i forhold til 2015. Ministeriet konstaterer endvidere, at ca. 18 % af de elever, der fuldførte en erhvervsuddannelse i 2017, havde mindst ét fag på ekspertniveau, hvilket er en stigning på 9 procentpoint i forhold til 2015 (indikator 2). Ca. 10 % af de elever, der startede på en erhvervsuddannelse i 2017/2018, valgte at tage uddannelsen som en eux, hvilket er en stigning på 8 procentpoint i forhold til 2014/2015 (indikator 3). Ca. 6 % af de elever, der startede på et hovedforløb i 2017/2018, fulgte et talentspor, hvilket er en stigning på 3 procentpoint (indikator 4) i forhold til 2015/2016.

Eux

Eux er en ungdomsuddannelse, som kombinerer en erhvervsuddannelse med gymnasiefag.

Talentspor

Talentspor er et uddannelsesforløb, hvor eleven gennemfører mindst 25 % af fagene på et højere niveau end det obligatoriske.

Det andet resultatmål er, at den høje beskæftigelsesfrekvens blandt de færdiguddannede skal opretholdes. Undervisningsministeriet konstaterer i statusredegørelsen og så her en positiv udvikling. Beskæftigelsesfrekvensen 1 år efter fuldført uddannelse er steget fra 72 % i 2014 til 75 % i 2016. Ministeriet bemærker dog, at størstedelen af de nyuddannede i 2016 ikke har været omfattet af EUD-reformen fra 2014.

14. *Mål 4* omfatter øgning af elevernes trivsel og afgangsvirksomhedernes tilfredshed frem mod 2020. Før 2015 eksisterede der ikke nogen fælles metode for måling af elevtrivsel, hvorfor det ikke er muligt at sammenligne med situationen før EUD-reformen. Undervisningsministeriet konstaterer dog, at eleverne generelt har en høj trivsel. Resultaterne af elevernes trivselsmåling viser, at der ikke er sket de store forskydninger i trivslen fra 2015 til 2017. Resultatet af virksomhedstfredshedsmålingen i 2017 viser, at virksomhederne generelt har en høj tilfredshed, og at der ikke er sket de store forskydninger i virksomhedernes vurdering fra 2016 til 2017. På en skala fra 1 til 10 placerer virksomhederne sig i gennemsnit på 7,5.

15. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Undervisningsministeriet har fulgt op på de mål, som blev fastsat i EUD-reformen fra 2014. Samlet konstaterer Rigsrevisionen, at statusredegørelsen indeholder en model, som ministeriet kan anvende til årligt at følge op på de fastsatte mål. Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at denne del af sagen kan afsluttes.

Udbygningen af Undervisningsministeriets datavarehus

16. Den daværende regering traf i maj 2011 beslutning om at etablere et fælles datavarehus for uddannelsessektoren, der – når det er fuldt udbygget – gør det muligt statistisk at følge de unges faktiske vej gennem uddannelsessystemet. Ministeriet oplyste i forbindelse med Rigsrevisionens notat til Statsrevisorerne af 17. maj 2016, at datavarehuset vil give mere tidstro og lettere tilgængelige data for de unges overgange op gennem uddannelsessystemet i forhold til pauser, frafald, fuldførelser på forskellige uddannelsesretninger mv.

17. Undervisningsministeriets datavarehus spiller en central rolle i ministeriets og de involverede institutioners opfølgning på EUD-reformen. Rigsrevisionen kan konstatere, at datavarehuset er udbygget med datagrundlag for hver enkelt indikator til EUD-reformopfølgningen. Ministeriet har endvidere oplyst, at den øvrige statistik på EUD-området, der belyser forløb, frafald og tilgang, blev overført til datavarehuset i efteråret 2016, mens data om praktikpladser blev endeligt overført i maj 2018.

18. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Undervisningsministeriet har udbygget datavarehuset med indikatorer til reformopfølgning. Derudover finder Rigsrevisionen det tilfredsstillende, at statistikken på EUD-området er omlagt fra databanken til datavarehuset som planlagt. På den baggrund vurderer Rigsrevisionen, at denne del af sagen kan afsluttes.

Undervisningsministeriets datavarehus

Datavarehuset skal ifølge ministeriet opfylde flere formål:

- styrke ministeriets ledelsesrapportering og det evidensbaserede grundlag for ministeriets politikudvikling og prioritering af resurser
- understøtte institutionernes arbejde med database-ret kvalitetsudvikling ved at stille lettilgængelig ledelsesinformation til rådighed på tværs af datakilder
- give omverdenen en bedre indsigt i uddannelseskvaliteten, effekterne af den uddannelsespolitiske indsats og anvendelsen af statslig tilskud til uddannelserne.